

NAKON PRESUDE KOSTADINU VASIĆU

DA LI ZA VRŠIOCA DUŽNOSTI VAŽI ZAKON?

Kostadin Vasić, v.d. direktora Instituta za javno zdravstvo Republike Srpske, pravosnažno osuđen na 10 mjeseci zatvora, žalio se na presudu višim instancama i dok od njih ne dobije odgovor, ne planira se povući sa mesta direktora, jer, kako kaže, nije u zvaničnom, već mandatu vršioca dužnosti.

SLUČAJ „LOVRE”

Izmjenom Krivičnog zakonika omogućeno je da se zatvorska kazna do godinu dana može da zamijeni novčanom kaznom. Međutim, advokati tvrde da je na sudu da ocijeni da li će prihvati nagodbu. Podsjećaju na slučaj presuđenog hirurga Marinka Lovre koji, ipak, mora na odsluženje zatvorske kazne.

KAFANSKA TUČA

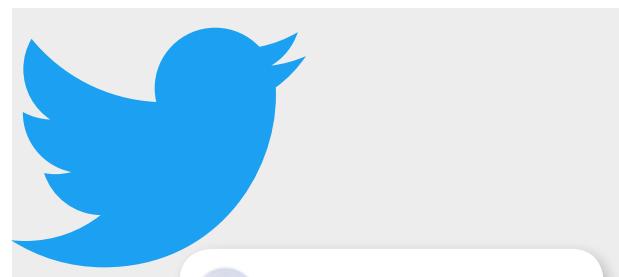
Kostadinu Vasiću je kazna potvrđena u Okružnom sudu u Bijeljini, gdje je vođen drugosteni postupak protiv njega, nakon što je istu presudu ranije donio i Osnovni sud u Zvorniku. Vasić je osuđen zbog nanošenja teških povreda rođaku Ljubiši Vasiću. Događaj se desio 30. decembra 2017. godine u kafani koju drži direktor Instituta za javno zdravstvo Republike Srpske.

Z.Š.

FAKTOR
Izdavač:
A Media d.o.o
Gundulićeva 33/4
Banja Luka

direktor: Drahmi Miskin
glavni i odgovorni urednik: Nenad Trbić
redakcija:info@faktormagazin.ba, desk@faktormagazin.ba
marketing:marketing@faktormagazin.ba
faktormagazin.ba
štampa i distribucija: N.I.G.D. Nezavisne novine, Banja Luka
Novine FAKTOR su upisane u Registar javnih glasila RS pod rednim brojem 697
po rješenju broj 07.06/053-46/21-2
Sedmično izdanje, svakog četvrtka, latiničnim pismom

Игњат @Ignjat_se_zovem

Zlatan Ibrahimović stalno pušta JUTRO JE od Nade Topčagić, ali u izvedbi Milice Pavlović znači voli klasiku, ali da flertuje sa modernim.

18:00 · 24 maj 22 · Twitter Web App

” ”

Ignjat

Zlatan Ibrahimović stalno pušta JUTRO JE od Nade Topčagić, ali u izvedbi Milice Pavlović znači voli klasiku, ali da flertuje sa modernim.

Marinko Tarlać @marinkotarlać

Kući Trošimo cca 500gr šećera mjesечно.

Da iz kafane kupim sledovanje uz kafu, biće dovoljno

17:58 · 24 maj 22 · Twitter for Android

” ”

Marinko Tarlać

Kući Trošimo cca 500gr šećera mjesечно.
Da iz kafane kupim sledovanje uz kafu, biće dovoljno

Јешићева @Pipile2

Nadam se da nisu u BiH, jer ih nemaju gdje puniti.

Nezavisne novine @NezavisneBL · 23 ч
U svijetu lani prodato rekordnih 6,6 miliona električnih vozila nezavisne.com/ekonomija/trzi...

18:36 · 23 maj 22 · Twitter for Android

” ”

Ješićeva

Nadam se da nisu u BiH, jer ih nemaju gdje puniti.

Uloga gradonačelnikovog čovjeka u pljački vijeka?

AFERA "VIJADUKT"

Nenad BAROŠ

Nenad Baroš, savjetnik gradonačelnika Draška Stanivukovića, preko svoje advokatske kancelarije direktno je uključen u namjeru interesne grupacije koja je, kako stvari trenutno stoje, a prema izvorima Faktora, veoma blizu cilja – da od naroda Republike Srpske otme 90 miliona KM.

Sramno čute

Dok se Stanivuković pravi Toša o slučaju „Vijadukt“, ne izričući nijednu jedinu riječ o ishodu međunarodne arbitraže koja je potresla javnost - jedan od njegovih najbližih saradnika zadovoljno trlja ruke, jer mu se smiješi astronomska provizija u kontraverznom slučaju nesudjene izgradnje hidroelektrana na Vrbasu, u neposrednoj blizini Banjaluke.

- Jako je licemjerno što opozicija ovih dana svim silama napada Vladu Srpske zbog izgubljenog spora u slučaju „Vijadukt“, zaboravljajući, istovremeno, ključne aktere ove, više nego diskutabilne, priče. Jedna od bitnih karika u tom procesu je upravo Nenad Baroš, Stanivukovićev pravni savjetnik, a koja je zastupala „Vijadukt“, odnosno njihovo domaće preduzeće – „HES Vrbas“ u ovom slučaju. S obzirom na njegovu dosadašnju praksu, više je nego začudujuće što do sada niti jednu jedinu riječ o ovom slučaju nije rekao ni gradonačelnik, s obzirom na to da se postavlja više nego opravданo moralno pitanje da li i njegov kredibilitet dolazi u pitanje nakon

što je njegov savjetnik direktno uključen u namjeru interesne grupe da od Srpske otme toliki novac – tvrde odlično obaviješteni izvori „Faktora“.

Gradonačelniče, ogradi se!

Naravno, oni napominju da Baroš, kao advokat, nema pravnih i formalnih prepreka da zastupa bilo koga pa i firmu koja na sumnjive načine pokušava Srpsku da ojadi za 90 miliona, ali i ističu da Stanivuković mora javno da se izjasni i nedvosmisleno ogradi od postupaka svog savjetnika.

- Daljim čutanjem, Stanivuković, zapravo, podržava namjeru da se Srpska ojadi za astronomski iznos! Istovremeno, osim uloge njegovog savjetnika, mora se na čistac izvesti još nekoliko izuzetno važnih stvari. Prije svega - ko stoji iza bombastično najavljinjanog projekta i ko je odgovoran za odštetu – tvrde naši izvori.

Najodgovorniji PDP-ovi i SDS-ovi premjeri!

Oni ističu da je za ovaj slučaj, svakako, najodgovorniji onaj ko je 2004. godine izdao koncesiju HES-u - odnosno tadašnji PDP-ov

premijer Dragan Mikerević. On je u novembru 2004. godine koncesije izdao preduzeću Dušana Kozića, nekadašnjeg premijera RS (SDS), koji, naknadno u posao uvlači slovenački „Vijadukt“ i navodne njemačke partnere, iako ni tada, a ni sada, nisu mogli da dokažu da mogu da zatvore finansijsku konstrukciju za projekt koji je još prije 16 godina bio procjenjivan na 165 miliona evra.

- Koncesija je izdata iako niko prije toga nije pitao građane Banjaluke da kažu da li su

za to da na ulazu u gradnikne nova elektrana i akumulaciono jezero. Kad je, godinu poslije, predana peticija sa potpisima više od 17.000 građana protiv gradnje elektrane, mogla se zastaviti gradnja elektrane, ali ne i sprječiti ponosjenje tužbe, jer je PDP-ova vlada Koziću i u toj sumnjičivoj grupi dala na tacni argumente da se kasnije mogu povlačiti po sudu i pokušati od Srpske uzeti astromsku odštetu – ističu sagovornici magazina Faktor.

B.V.

PETICIJU POTPISALO 17.000 GRAĐANA

Godinu nakon što je PDP-ova vlada izdala koncesiju za izgradnju hidroelektrana na Vrbasu, Skupština grada Banjaluke je pod pritiskom građana, okupljenih u „Koaliciju za zaštitu Vrbasa“, dala negativno mišljenje i time se i formalno usprotivila gradnji novih hidroelektrana na Vrbasu. Peticiju je potpisalo više od 17.000 građana, a kao jedan od ključnih argumenta od strane ekologa protiv gradnje bio je štetan uticaj na životu sredinu u Banjaluci.

KONCESIJA DATA U VRIJEME VLADE SDS-a!

BUKELOVIĆ I MIKEREVIĆ

Hronologija slovenačke prevare

“Kada dobijemo pravno mišljenje, pokrenućemo odgovornost svih koji su učestovali u dodjeli koncesije, pa do njenog raskida. Ne može Srpska ili 'Elektroprivreda' platiti ovoliku odštetu, a da nema odgovornosti”, istakao je premijer Radovan Višković, nakon što je HES, odnosno njegov većinski vlasnik „Vijadukt“, pokrenuo arbitražu sa BiH u Vašingtonu, tražeći isplatu 90 miliona KM osnovnog duga, uvećanu za pripadajuće kamate.

SVE POČELO OD PERE BUKELOVIĆA

Činjenice govore da je Vlada Pere Bukejlovića je dala koncesiju HES Vrbas čiji je osnivač „Vijadukt“ Slovenija za izgradnju HE Bočac 2. To je bila SDS-ova vlada i koncesija je data na samom kraju mandata.

Nedeljko Kesić, kadar SDS-, tada je bio direktor HE Bočac, a mandat je produžio i za vrijeme vladavine SDS-a. On je čak u više navrata garantovao da će cijeli posao biti korektno urađen.

Već 2014. godine Pravobranilaštvo RS, kojim je rukovodio Slobodan Radulj, daje negativno mišljenje Vladi Republike Srpske, da ustupi Nedeljku Kesiću i HE Bočac pomenući koncesiju. Ministar Željko Kovačević i njegov tadašnji, a i aktuelni pomoćnik, zadužen za koncesije i energetiku Milan Baštinac kriju od Vlade i ne prikazuju u spisu dobijeno "negativno mišljenje", već ustupaju koncesiju Kesiću koji pokreće radove na milionskoj investiciji. Tada je zabilježeno da su izvodači

firme „Elnos“ i „Integral“ iz Banjaluke.

TAŠNA-MAŠNA

I u vrijeme nastaje spor sa „Vijaduktom“ pa se u mandatu Petra Đokića nudi poravnanje sa Vladom Srpske na oko tri miliona KM. Petar Đokić to odbija i obaveze ako dođe do sporu i štete.

Vlada Republike Srpske zastupaju advokati iz Beograda kojima se odmah plaća četiri miliona KM.

Nekoliko godina kasnije Vijadukt u Vašingtonu dobija spornu spor, pred arbitražnim sudom u Vašingtonu, pa se Vlada obavezuje da plati 90 miliona KM i 16 miliona advokatske usluge.

U vrijeme dobijanja spora „Vijadukt“ je gotovo neposteće, tašna-mašna firma, bez zaposlenih, službenih prostorija i sa dva blokirana na računa u bankama.

Z.S.

BOJE SE IZBORNOG DEBAKLA

**JOŠ SE TRAŽI
KANDIDAT SDS-a**

Kada su pripadnici Agencije za istrage i zaštitu (SIPA), po nalogu Tužilaštva, na radnom mjestu u Službi za zajedničke poslove institucija BiH, došli po Dragana Šožića, niko nije očekivao da to čine zbog, navodne, grube zloupotrebe položaja u vezi dolaska i boravka na radnom mjestu, zloupotrebe sredstava te kršenja ljudskih prava zaposlenih u institucijama BiH. Samom Šožiću je kroz glavu prošla decenijska izgradnja Srpskog Sarajeva ili neimarstvo nad brojnim nekretninama u Beogradu te kumovske veze sa liderom SDS-a Mirkom Šarovićem, sa kojim je više decenija saradivao na tim poslovima. Otkrivanje Šarovićevih brojnih nepriznavljenih nekretnina u Srbiji najviše se pribjavao upravo svjedok Šožić, koji o njima, ali i o načinu njihovog sticanja, zna više nego bilo ko.

NIJE KUM DUGME

Za Mirku Šarovića hapšenje njegovog kuma Dragana Šožića dolazi u najnezgodnijem trenutku, jer se u narednih nekoliko dana na organima SDS-a treba da donese odluka o kandidatu te partije za funkciju člana Predsjedništva BiH.

Dugo godina se očekuje kraj vještačenja u slučaju ubistva Riste Jugovića, teške optužbe o finansiranju stranke stigle su i od nedavno uhapšenog Bojana Cvjetića, formiran je predmet i o izvozu mesa u Turskoj te najsvježije otkriće sa nekretninama u Beogradu, Mirku Šarovića guraju u borbu sa svojima da bi se domogao kandidature, eventualno mandata, koji mu bar naredne četiri godine garantuje kakav-takav imunitet.

Najmanje dvije marketinške agencije u prošli mjesec dana anketirale su članstvo u SDS-u te otvoreno lobirale kod članova Glavnog odbora da se, nekad, početkom juna, odluče za Šarovića u borbi sa Milanom Miličevićem, načelnikom opštine Teslić.

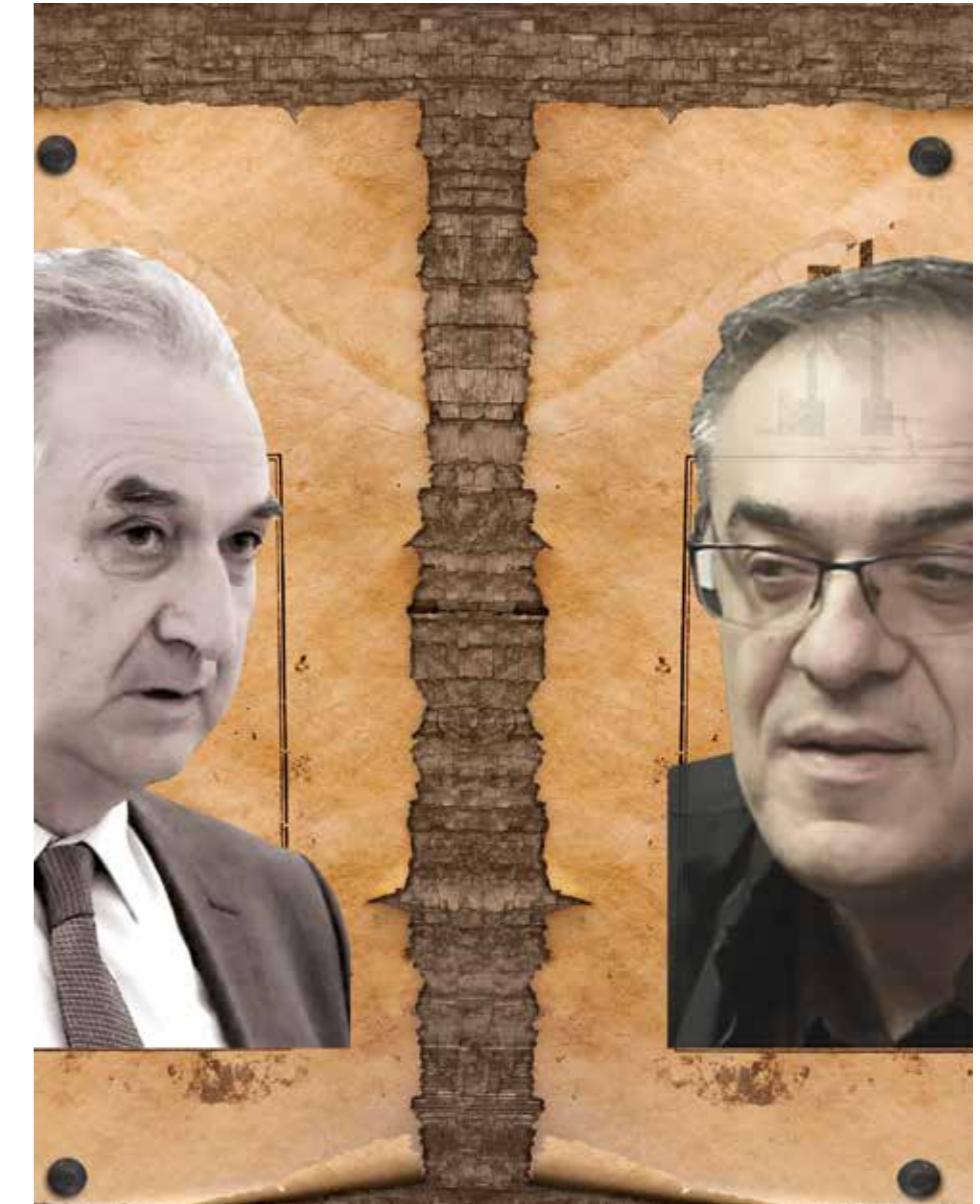
HERCEGOVACKA LUČA!

U izborima za predsjednika SDS-a prije nekoliko godina, kada su isti kandidati bili na stolu, presudnu ulogu u korist Šarovića imao je Vukota Govedarica. Tri godine kasnije stvari su se preokrenule pa je upravo Miličeviću prva podrška za kandidaturu stigla od odbora koji su pod kontrolom Vukote Govedarice. U ranijoj izjavi za Faktor, Miličević apostrofira upravo to.

„Kandidat treba biti onaj za koga se procjeni da može pobijediti. To nije pitanje da li je neko predsjednik stranke ili ne, glavna vodilja za kandidaturu treba da bude kvalitet i kvantitet glasova. I sada mislim da je Vukota Govedarica 2018. bio odličan kandidat. Izgubio je, ali veoma je moguće da je realno pobijedio. Viđeli smo gdje se i kako namještaju glasovi i to nisu bili realni rezultati, a mi smo pokazali da ipak možemo zaustaviti izborni inženjering. Naucili smo neke lekcije

i ovaj put mislim da će manipulacija biti mnogo manje. U tom smislu potrebno je izvršiti korekcije Izbornog zakona, ali i obučiti ljudе na terenu. Dakle, ne bih rekao da je kandidatura Vukote Govedarice na taj način bila neuspješna, ali isto tako ne mislim da je njegov najveći kvalitet to što je bio lider stranke“, rekao je Miličević.

E.F.M..

MIRKU PREDSJEDNIŠTVO, MILANU GLAVNI ODBOR

Za razliku od Šarovića, Miličević nema repova koji ga mogu dovoditi u vezu sa kršenjem zakona, pa su lobisti zaigrali na kartu popularnosti u stranačkoj strukturi.

„Miličević je nepoznat u širim krugovima pa SDS-u ne treba takav kandidat jer se ne uklapa u propisane kvalifikacije za kandidaturu“, glasi instrukcija iz marketinške agencije čiji će se sud cijeniti u narednom periodu. Ipak, čini se da većina članova Glavnog odbora i ne misli tako već potpuno suprotno, kao što je činjenica da Mirko Šarović ima većinsku podršku Predsjedništva stranke.

ČEMU SLUŽE PORTPAROLI?

„Biro Vlade Republike Srpske je u toku prošle godine javnosti proslijedio 3.765 informacija, a od 208 medijskih upita nije odgovoreno samo na pet”, rekla je Vera Sajić, šef Biroa za odnose s javnošću Vlade RS. Nije Vera Sajić prekinula diplomatsku karijeru, jer se radi o vijesti koja je stara više od deset godina, već je lijep primjer i odslikava angažovanje službenika za odnose sa javnošću ili portparola u Vladi Republike Srpske.

A kako je sad?

Sudeći po zvaničnoj stranici Vlade Republike Srpske, nakon odlaska Vere Sajić, Sektor za informisanje – Biro za odnose sa javnošću nema svoga šefa, odnosno nije popunjena pozicija savjetnika za medije generalnog sekretara Vlade Srpske. Bilo je posljednjih mjeseci pokušaja da se postavi novi šef Biroa ili kako rekosmo – savjetnik, ali ta imenovanja ni blizu nisu dala rezultate. Od početka se za predstavljanje u javnosti premijera Radovana Viškovića brine Danijela Pejić, koja je savjetnik u Kabinetu predsjednika Vlade. Obavještavanje javnosti o stavovima, odlukama i aktivnostima koje priprema i provodi Vlada i, po potrebi, drugi organi i republičke uprave u dosadašnjem mandatu aktuelnog saziva Vlade, najmanje su radili oni kojima je to navedeno u opisu posla.

Tišina svašta kaže

Gotovo je nemoguće naći izjavu, recimo portparola uprave i lokalne samouprave Dragane Bulić ili pravde Sanje Džombić, ili Mirele Vujatović iz porodice, omladine i sporta o nekoj aktivnosti koju provodi pomenuto ministarstvo. Uglavnom se pojavljuju direktno ministri ili odgovora na pitanja novinara nema. Ili se čeka, kao da se piše Prokleta

avlja. Javnost gotovo da i ne poznaje lik Jovane Đurić iz trgovine i turizma ili Gordane Ivanović, kojoj je obaveza da javnost obavijesti o informacijama iz oblasti rudarstva i energetike... Ništa bolja situacija nije ni u ostalim ministarstvima poput evropskih integracija i regionalne saradnje i privrede i preduzetništva u kojima, sudeći po infomacijama na internet stranici Vlade, niko nije zadužen za informisanje javnosti.

Svjetli primjeri

Zbog obimnijeg rada ministarstva i ozbiljnog shvatanja svog posla u javnosti se konstantno pojavljuje portparol MUP-a Mirna Miljanović, a informacije važne za građane, posebno posljednjih godina pandemije, adekvatno plasira i njena koleginica iz resora zdravlja Jelena Vujić. Oblast poljoprivrede javnosti je bliža zahvaljujući Aleksandru Macanoviću.

„Stariji vukovi“ poput Gorjane Rosić, Branke Rogač i Sande Desnice, iza kojih su bar dva mandata u resornom ministarstvu, još uvijek drže glavu iznad vode i povremeno se pojavljuju u javnosti. To, pa gotovo, da više nije slučaj kada je u pitanju Maja Radetić ili Vlatka Malidžan.

„Žena portparol u jednom ministarstvu u Vladi Republike Srpske, plata 1.400 KM, radi

NIŠTA. Njen muž novinar radi u federalnoj TV i tu isti Vladu Republike Srpske. Za nagradu, ona će biti unaprijedena za stručnog savjetnika i platu preko 2.000 KM. Pa bravo!”, napisala je na društvenim mrežama Gorica Dodik aludirajući na portparola u Mini-

starstvu porodice, omladine i sporta.

Nije samo Mirela Vujatović iskoristila prednost „dobrih odnosa“ sa ministrom, trpeći kritike svog bračnog saputnika, jer takve slučajevi bilježimo i u još nekim resorima. Supruga urednika portal

Inforadar Almedina Šišića, koji svakako nije naklonjen hvaljenju potreba Vlade i Republike Srpske, takođe radi u Vladi Republike Srpske mada se sličan slučaj ne može pronaći u Federaciji BiH.

Z.S.

Danijela Pejić FOTO: S. PAŠALIĆ

ŠTA JE U OPISU POSLA?

Portparol je termin francuskog porijekla, nastao od francuskog glagola portere, što u prijevodu znači – nositi i od riječi parole, što znači – riječ, govor. Jednostavno rečeno, portparol je osoba zadužena da svojim bogatim rječnikom i dobrom retorikom „zastupa“ nekoga. Trebali bi biti edukovani iz oblasti komunikologije, da imaju široko obrazovanje iz raznih oblasti, među kojima su najvažnije – sociologija, politikologija, organizacione nauke, ekonomija i psihologija. Od izuzetne važnosti je i poznavanje stranih jezika. Portparol treba biti većinu vremena na raspolaganju predstvincima medija, kao i da bude pripremljen za sva moguća pitanja od strane novinara.

Načelnik opštine Višegrad Mladen Đurević

Građani Višegrada znaju ko im plasira razne poluinformacije i ko su pojedinci u skupštinskoj većini spremni za nečasne radnje, kako bi ostvarili ličnu korist, ukazao je u intervjuu za Faktor načelnik opštine Mladen Đurović. Zahtjev za opoziv smatra gubljenjem vremena i dodatnim opterećenjem budžeta ove lokalne zajednice. Za ishod 12.juna ne brine i vjeruje da će dobiti podršku sugrađana kako bi opština izašla iz haotičnog stanja, uzrokovanih neodgovornim potезима skupštinske većine. Među njima su i bivši SNSD-ovci, čije skandale, kako kaže Đurević, Višegrad nije zaboravio. Ima i poruku za predsjednika Skupštine te lokalne zajednice, koja mora da nastavi započete i počne nove projekte u korist građana.

FAKTOR: Politička situacija u Višegradi je takva da Vi nemate većinu, koja nije omogućila novac za provođenje opoziva. Dakle, jedno dosta haotično stanje?

ĐUREVIĆ: U Višegradi više od godinu dana vlada haotično stanje, uzrokovano skupštinskom većinom, koja ima za cilj da opstruji rad načelnika i razvoj grada. Nekolicina odbornika diktira rad skupštine, a dokazalo se u prethodnom periodu da više od 50 presuđenih odluka da krše zakon, Statut i Poslovnik Skupštine opštine. Predsjedniku Skupštine opštine Višegrad Muhamedu Sofoviću skrenuo sam pažnju više puta da je njihov način rada nelegalan, te da bi se realizovala sredstva potrebna za opoziv načelnika postoje tri zakonske mogućnosti. Trebalo bi da se iz budžetske rezerve odobre sredstva za štampanje glasačkih listića, druga je da vidi sa sekretarom da li je moguće za ovakvu temu zakazati vanrednu sjednicu i treća opcija da se u roku sedam dana zakaže redovna sjednica, gdje bi se odlukom ispravila greška skupštinske većine. Pomogao sam im i u

saradnji sa opštinskim službenicima, predočio sam im ispravan način i zakonski put do rješavanja ovog problema. Skupštinska većina, očigledno neupućena, prilikom usvajanja budžeta amandmanom je predviđala sredstva za održavanje referenduma o opozivu, ali su poslije shvatili je to konto sa kojeg sredstva ne mogu biti trošena za opoziv.

Na ovaj način su pokušali da sredstva prebacuju na drugi konto, da bi bila operativna za sprovođenje opoziva. Kada su shvatili da su napravili grešku i zakazali vanrednu sjednicu, oni su grubo skinuli tačku sa dnevnog reda, ne dozvolivši ostalima da se izjasne.

FAKTOR: Čini se da je nova skupštinska većina, narodski rečeno, skupljena je sa koca i konopca i da se očigledno ne radi o strankama koje žele promjene na bolje?

ĐUREVIĆ: Skupštinsku većinu čine ljudi koji su između ostalog bili uz načelnika, ali su iz ličnih razloga napustili i prešli u većinu, gdje su kasnije imenovani na neke funkcije u gradu. To dovoljni govori, da takvi ljudi ne žele promjene u gradu, već su

lični i samo lični interesi u pitanju. Među njima, a predsjednik Skupštine je jedan od njih, bez političkog isksutva, bez adekvatnog obrazovanja, jer predsjedavati lokalnim parlamentom znači i obavezu, ali i znanje kako ne bi dolazilo do grubog kršenja zakona. To je čovjek, koji je došao iz druge države, gdje mu je i porodica i ovo mu nije mjesto življena. Smatram da ne se može staviti u ulogu jednog običnog čovjeka koji na ovim prostorima živi godinama. Potvrda toga i jesu novozabrani funkcioneri koji su postavljeni na mjesta direktora javnih ustanova i preduzeća, a koja nemaju potrebne kvalifikacije za rad, a tu prije svega mislim na radno iskustvo, koje je neophodno za dobro planiranje i organizovanje. Pokušavao sam da razgovaram sa njima, ali nije bilo uspješno, jer je njihova sujeta veća od boljšitka u ovom gradu i oni svoje lične interese stavljuju ispred opštih interesa.

FAKTOR: Šta ste Vi kao načelnik uradili i koje projekte ste pokrenuli bez obzira na klimavu parlamentarnu podršku ili bolje rečeno vladavnu bez skupštinske većine?

DUREVIĆ: U januaru 2021. godine pokušano je da se konstituiše Skupština, međutim, bezuspješno, s obzirom na to da su Ministarstvo uprave i lokalne samouprave i Vlada Republike Srpske obustavili izvršenje odluke sa tadašnje prve sjednice.

Sve te odluke su dobine sudski epilog i 11 mjeseci opština je bila u zastoju. To je rezultat neusvajanja budžeta, privremenog finansiranja i sve što smo

planirali u prošloj godini, da radimo infrastrukturne projekte, da uspostavljamo nove manifestacije, nismo mogli, jer su nam ruke bile vezane. Godinu i po dana imamo zastoj u opštini, krvicom pojedinih odbornika koji nisu htjeli da poslušaju savjet da se ne radi mimo zakona, statuta i poslovnika.

U prethodnom mandatu uradeno je mnogo projekata, počevši od ulične rasvjete u svim dijelovima opštine, rekonstrukcije i izgradnje vodovodne i kanalizacione mreže, izgradnje sanacije i rekonstrukcije putnih pravaca, modernizacije gradske dvorane, izgradnje dječijih igrališta, uređenja gradske pijace, sanacije dijela glavne ulice u centru grada, uređenje fasada. U prethodnih pet godina ulagalo se u djecu i mlade. U obdaništu su bile ranije dvije grupe za djecu, a mi smo uspjeli da obezbijedimo sredstva za četiri grupe, jer nismo željeli da imamo djecu na čekanju. Izdvajali smo sredstva i za pomoć osnovnoj i srednjoj školi, za natalitet, za stipendije. Jedan od važnih projekata koji treba da se uradi je izgradnja kotolovnica i centralnog grijanja u naselju Bikavac, kao i rekonstrukcija mosta u naselju Dobrun, za koji je Vlada Srpske izdvojila sredstva, ali, nažalost, sve to čeka.

FAKTOR: Kakve rezultate očekujete na glasnjku o pozivu?

DUREVIĆ: Očekujem apsolutnu pobjedu na referendumu, iako smatram da je to gubljenje vremena i dodatno opterećenje budžeta opštine. Očekujem da će gradani Višegrada na referendumu ponovo dati po-

ZNA SE KO PRAVI HAOS

FAKTOR: Koga bi ste označili kao najvećeg krvca za sadašnju političku situaciju u Višegradi?

ĐUREVIĆ: Upravo one koji stvaraju haos u Skupštini, ne održavaju sjednice Skupštine u skladu sa zakonom, Statutom i Poslovnikom. Oni koji rade za lični interes, kojima nisu bitni ni mladi, ni sport, ni djeca. To su najveći krvci za sadašnje stanje.

GRAD NE ZABORAVLJA SKANDALE

FAKTOR: Dio skupštinske većine čine i bivši članovi SNSD-a kojima je stranka dala sve, a oni se sada svete za neke svoje neostvarene ciljeve i želje?

ĐUREVIĆ: Upravo tako, ovo je malo mjesto, gdje kompleksi dolaze do izražaja. Svi znamo da među njima i članova koji su koristili dobro SNSD-a, bili dugogodišnji rukovodioci, koji su ostvarili višestruke koristi, a kad to više nisu bili, počela je želja za osvetom koja se danas prenosi kroz Skupštinu. To su ljudi koji su nagradjivani od SNSD-a, koji ništa dobro nisu ni donijeli radu ovakve organizacije, već su narušili ugled partije, zbog čega su i smijenjeni sa tih mesta. Danas kroz neke druge političke struje žele ponovo da dođu na iste ili slične funkcije, kako bi ostvarili svoju ličnu korist i interes. Isti oni su u svojim mandatima obilježeni raznim skandalima, koje ovaj grad nije zaboravio.

SKINULI NOVAC ZA OBDANIŠTA

Đurević ističe da su odbornici skupštinske većine amandmanima prekorjili prijedlog budžeta opštine. Sa obdaništa su skinuli 60.000 KM i prebacili na Skupštinu opštine, 80.000 KM skinuli sa stipendija pa prebacili na Skupštinu opštine, smanjili su sredstva za iscrtavanje horizontalne signalizacije, a Savjet za bezbjednost saobraćaja je ukazao da je potrebno urediti horizontalnu signalizaciju posebno oko škola.

„Pojedini odbornici na ovaj način zaustavljaju sve pozitivne procese u opštini, koja je od jednog dobrog primjera u prethodnom periodu postala loš primjer funkcionisanja lokalne zajednice, jer su sve investicije i projekti stali i čekaju bolja vremena“, upozorio je Đurević.

vjerenje, kako je to bilo i prije godinu i po dana. Počeli smo sa održavanjem tribina i velika je posjećenost, što govori da nam ljudi daju povjerenje i podštu. Sa druge strane

imamo neistomišljenike koji plasiraju razne poluinformacije, bave se nečasnim radnjama sa ciljem da me predstave onakvim kakav nisam, a sve sa ciljem da bi

N.A

Konkurisao za sudiju Ustavnog suda BiH

Огњен Тадић

адреса: ул. Јована Јовановића бр. 13, 7000 Бања Лука
телефон: +387 65 525 400
имајл: ogjen.tadic@gmail.com

Народна скупштина Републике Српске
Бања Лука
Комисија за избор и именовања

ПРИЈАВА

на Јавни конкурс за избор судије Уставног суда Босне и Херцеговине
бр. 02/4.01-1-011-701-1/22 од 13. 05. 2022. године

Tadić
potvrdio
kandidaturu

(оригинал)

Ognjen Tadić je za Faktor potvrdio da je konkursao za sudiju Ustavnog suda BiH. Na konkurs se prijavio 13.maja i kako kaže dostavio je svu potrebnu dokumentaciju koja je tražena. Komisija za izbor i imenovanje Narodne skupštine Republike Srpske, 27. aprila, raspisala je konkurs za izbor jednog sudije Ustavnog suda BiH iz Republike Srpske. Na osnovu konkursa, bira se Srbin koji bi trebao da zamjeni sudiju Miodraga Simovića.

Karijera

Ognjen Tadić je advokat, magistar prava, bivši predsjedavajući Doma naroda BiH. Obavlja je funkciju poslanika u Narodnoj skupštini RS, a nekadašnji je savjetnik predsjednika Republike Srpske Nikole Poplašena i Dragana Čavića, kao i bivši kandidat za predsjednika RS...

Biraju ih parlamenti

Ustavni sud broji devet sudija, od kojih šest biraju parlamenti

entiteta (Predstavnički dom Federacije BiH bira četiri, a Narodna skupština Republike Srpske dva), a preostalu trojicu predlaže predsjednik Evropskog suda za ljudska prava, nakon konsultacija sa Predsjedništvom BiH.

Za sudije Ustavnog suda mogu biti izabrani istaknuti pravnici visokog moralnog ugleda. Mandat sudija imenovanih u prvom sazivu je pet godina, izuzev ako prije toga ne podnesu ostavku ili ne budu sa razlogom razriješeni konsenzusom ostalih sudija. Sudije kasnijih saziva mogu obavljati svoje dužnosti do 70 godina starosti.

Razriješeni dužnosti

Sudija može biti razriješen dužnosti prije isteka mandata ako to sam zatraži, ako bude osuđen na zatvorsku kaznu, ako trajno izgubi sposobnost da obavlja svoju funkciju, ili ako obavlja javne ili profesionalne dužnosti nespojive sa funkcijom sudije Ustavnog suda.

G.A.

razriješeni

Putem kruženja vode u Donbasu

Autor: Даниэль Симич

Pratio sam rijeku Kalmijus iz Donecka u Marijupolj, gdje se uliva u Azovsko more. Praveći prirodnu granicu između tvornica Azovstalj i Iljiča. Ušće Dnjepra u Crno more je dvadesetak kilometara južno od Hersona, gdje prelazim na desnu obalu zamišljene granice. Između ruske i protivruske Ukrajine. Brana Kahovske hidroelektrane odvaja vodu za Krim. Kretanjem suprotno zalasku sunca stižem do poluostrva između dva mora. Sam ne vjerujem, ali svega nekoliko sati kasnije, osvanuh u Moskvi.

Valjda jer smo prošli
pt protjerali tuda
autobus, maršrut-
ka gari uz liniju
fronta. Opet sam na au-
toputu Doneck - Ma-

rijupolj. Vrijeme nikakvo.
Pokraj zavoda Azovmaš,
ljudi voze bicikle po kiši.
Kao ja u Banjoj Luci
po snijegu. Ko je ovde
imao bicikl prije mjesec

dana, taj je bio kralj. Za-
tim ide stadion Iljićevac.
Poznajem grad. Samo mi
neobične raščišćene uli-
ce i trotoari. Mnogo više
automobila. Prava gužva.

Otvorene tri benzinske
pumpe. Krenuo gradski
saobraćaj.

Iza Melitopolja staje
kiša. Mijenjam obe-
bjedenje. Točimo gorivo.
Oklopljeni Kamaz sa tri
osovine, liči na BTR upa-
kovan u zeleni kvadar.
Ide ispred nas lijevom
trakom, primoravajući
kola iz suprotnog pravca

da stanu u travu pokraj
puta. Meni to djeluje pre-
tjerano. Oduvijek. Brinući
se za potpunu sigurnost
novinara, Rusija dobija
kadrove u zapadnim me-
dijima, kao da je vojska
sveprisutna. A nije. Prosto
tad obezbjeđuje ljudе sa
kamerama.

Put Melitopolj – Her-
son je pust. Sasvim pust.
Tek nekad naide kamion
ili stara lada. Svakog se-
kunda, ali bukvalno sva-
kog, podrhtavanje. Rupa
do rupe. To me posebno
živecira jer je došao Saša
sa torbom za pakovanje
pancira - punom mobilnih
telefona. U njoj, takođe
isključen, završava i moј.
Osim dronovima, ratuje
se i praćenjem telefona.
Velika koncentracija stra-
nilih brojeva, koštala je
glave mnoge placenike sa
Zapada u Lavovu. Krsta-
reća raketa ih je našla po
signalu mobilne telefo-
nije. Zato Rusi u slučaju
pres ture i u kefir duvaju.

Pišem rukom, pa ču
prekučati. Što sam prestao
još 2000. godine. Pojavilo
se i sunce. Ali šiba vjetar.
Giba more raži. Talasaju
se srebrasti brkovi žitarice,
kao valovi na tamno-
zelenoj, dubokoj vodi.
Tek nekad prekidani pra-
vougaonim, žutim, pod
vjetrom manje pomicnim,
ostvima cvjetova uljane
repice.

Dakujemo vsum za či-
ste uzbicija. Svako malo
piše pokraj puta. Hvala
svima za čistu okolinu.
U njoj zapaljeni kamio-
ni, transporteri, tenkovi.
Smeća na sve strane. Mje-
sto Razdoljne se izdva-
ja iz okozaglupljujućeg
krajolika ravnice. Iznad
krošanja drveća viri pra-
istorijski mlazni avion na
spomeničkom postolju.

Crkva i dimnjak. Kao
socrealistički grb u vjer-
skom zanosu. U ovakvom
okruženju, nema se šta vi-
djeti sem putokaza.

Zato gledam po au-
tobusu. Iz mog roka u
Vojsci Republike Srpske,
naučen sam da je prava
vojska jednoobrazna. Ne
sam da ima iste unifor-
me, već ako se skidaju ja-
kne i oblače bluze – svи u
jedinici moraju tako. Da-
nas to kod Rusa ne važi.
Oblači se kako ko hoće.
Raznorodnost se proteže
na individualno ospolje-
nje maskiranih vojnoslu-
žečih, preko onog što se
nekad zvalo „našivak“. Grb
vojske i oznaka jedi-
nice. Danas se pričvršćuje
na uniformu čićak-trak-
kom. Rusi kažu švron. Ja
kažem naljepak. Priljepak
je vrsta morskog puža. A
nagledao sam se raznih.
Likova, grbova, sloganata.
Moju antiglobalističku
dušicu posebno pogada
što od trojice ratnika protiv
Amerike u Ukrayini, jedan
ima na panciru na-
lijepljen znak Betmena.
Druga dvojica su nindža
kornjače. Donatelo i Leon-
ardo. Betmenu na desnoj
nadlaktici piše MUTI
DOBRO. Mutiti, na rus-
kom znači raditi. Činiti.
Na ledima natpis na eng-
leskom: Mama misli da
sam poseban.

Riđi snajperista, kod-
nog imena Nevski, koji
me vozio na krovu BTR-
82A do linije fronta u Do-
nečku, na prsima pancira
je imao lobanju Paniš-
era. Karatelja. Kako Rusi
zovu ovog američkog ju-
naka iz stripia. Ako Rusi
imaju kakvih problema,
pričao sam s njim tada,
onda su to problemi u
glavi. Ne možeš ratovati
protiv nečeg što voliš. Tek
kad dođem u Moskvu, sa-
znaću da je poginuo.

Iz te nemisli u nena-
stajanju, trže me svijest
da je put bolji. Zapravo
izvanredan. Nijedna udar-
na rupa se ne da primjetiti
u mom rukopisu. U mje-

djeti sem putokaza.

stu Oleški prvi put vidim
velike stambene blokove.
Ali počinju i rupe. Kratak
put do Hersona potpuno
propao. Tragovi izgorje-
le, pa uklonjene tehnike.
Osmuđen i rđavo obojen
asfalt. Negdje gusjenica
ili felna. Dugačke kolone
automobila pred bloko-
postovima i predugačak
most preko Dnjepra. Kre-
ćemo se Perekopskom i
ulicom Ušakova. Idući
prvom, imam osjećaj da
vidim samo prodavnice
namještaja i pogrebne
opreme.

Kao stanovnik bez-
vodnog Donecka, doživ-
ljavam šok od tople te-
nosti iz slavine. Sutradan
vidim tragove borbe, ali
ne pretjerane. I to na pe-
riferiji. Vode nas do vo-
dovoda. Sve se vrti oko
vode, pšenice i baruta. Na
raskrsnicu prema Novoj
Kahovci, nalazi se zasta-
va Rusije i DNR. Donbas
daleko na zapadu Ukrayine.
A mi idemo na sjever.
Užasnim putem. Sigurno
bar sat. Burgunka. Vidim
gradsku stelu, ali grada
ili selu nema. Negdje je u
stepi. Zatim Kahovska hi-
droelektrična brana. Huči
i praši kapljicama, dok
minimum stotinu kormo-
vana lovi u pjeni koju pra-
vi nizvodno na Dnjepru.

Onda potpuni obrat.
U Rostovu na Donu
popušta strogoća. Fotografišemo sebe i avion
dok čekamo gorivo. Hlad-
no je dok ne poleti. Lije-
žem na čeličnu gredu po
sredini aviona i spavam.
Budi me urođeni strah od
izmicanja podloge. Slij-
ćemo na zračnu luku Čka-
lovske.

U Moskvi hladno i
normalno. Nepristojno
mirnodopski. Izdišem
paru koja će kao kiša pasti
opet na Doneck.

ravnica. Ravnija nego u
Donbasu.

Granica sa kilometars-
ki dugačkim nizom ka-
miona i automobila. Sa
obe strane ruski policajci.
Vojni, pa granični. Jedna
pasoska kontrola. Uspjeh,
dok je padao mrak, shva-
titi da je moja kartica iz
Moskve na Krimu - u ro-
mingu. Telefon svejedno
moram ugasiti. Molba u
nivou prijetnje. Sevasto-
poljski, čini mi se, aero-
drom. Nije Simferopoljski.
Tamo, prizor na koji
bi u djetinjstvu pao na
dupe. Il-76M me prima u
sviju utrobu. Niko ne go-
vorii vežite se, niti u sklo-
pivim sjedištim sa strane
ima pojaseva. A vojni avi-
on manevriše na način, na
koji bi se avioprevoznički
raspukao.

Pretovario sam se u
autobušić proizvođača Si-
maš i pozdravio sa obe-
bjedenjem. Pružam ruku i
pojedinačno adresiram:
Donatelo, Betmen, Leo-
nardo. Smiju se. Donate-
lo kaže: Pozdrav Srbiji!
Džaba im objašnjavat da
sam iz Republike Srpske.
Njima je to isto. Kao što
i jeste.

Odatle, paralelno uz
Krimski kanal kojim sada
teče voda, nema blokpo-
stova. Samo bunker na
raskrsnicama. Sa ruskim
i sovjetskim zastavama.
Pšenica. Ječam. Repica.
Oprema za navodnjava-
nje. Vjetrenjačke koje

opet ne rade. I ubitačna

IZ AGRARNOG FONDA GRADA TREBINJA NAJAVILI „HERCEGOVAČKA KUĆA“ uskoro i u Beogradu

Grad Trebinje je pričom o Hercegovačkoj kući osvojio 1. mjesto u svijetu u kategoriji „Održivi lanci snabdijevanja“ na sajmu turizma u Berlinu „ITB 2022“, koji je ujedno i najveći sajam turizma u svijetu, kazao je za Faktor magazin direktor Agrarnog fonda grada Trebinja Veselin Dutina. Iako veoma značajna za proizvođače i kupce, „Hercegovačka kuća“ nije jedini prepoznatljivi brand najjužnijeg grada Srpske. Dutina u intervjuu za naš magazin ističe da je Agrarni fond samostalno realizovao 36 programa podrške poljoprivrednicima, a za tu namjenu je iz budžeta Grada Trebinja izdvojeno oko milion KM. Cifra je i veća ako se računaju i projekti podrške finansirani iz drugih izvora. Kada se sve sabere - osnivanjem Agrarnog fonda za pet godina je u poljoprivrednu proizvodnju, sa lokalnog nivoa, uloženo više nego za prethodnih 30 godina. Mnogo se očekuje od sistema za navodnjavanje u koje su Grad Trebinje, HET i Vlada RS, preko Ministarstva poljoprivrede, uložili oko 15.000.000 KM, što predstavlja jedno od najznačajnijih ulaganja u poljoprivredu u poslednjih 50 godina. Trebinje će na ovaj način postati jedina lokalna zajednica u BiH koja će imati oko 80% poljoprivrednih površina pod sistemima za navodnjavanje po principu pumpa-cjeveovod-šaht..

FAKTOR: Koliko je do sada sredstava uloženo iz gradskog budžeta u poljoprivrednu proizvodnju otako postoji Agrarni fond?

DUTINA: Agrarni fond je, kao fondacija koja se bavi razvojem poljoprivrede, osnovan u februaru 2017. godine u cilju da pruži podršku malim poljoprivrednim proizvođačima koji proizvodnju razvijaju na svojim domaćinstvima. Do sada smo samostalno realizovali 36 programa podrške poljoprivrednicima, a za tu namjenu je iz budžeta Grada Trebinja izdvojeno oko 1.000.000 KM. Na ovo treba dodati i niz programa podrške kroz projekte iz drugih izvora finansiranja, od donatora, gdje smo bili ili partneri, ili nosioci projekta i kada se sve to sabere ova cifra iznosi oko 1.600.000 KM, za prethodnih 5 godina. Tu svakako moramo dodati i otkup proizvoda koji se vrši kroz otkupne stanice „Hercegovačke kuće“, a što svakako predstavlja značajan vid podrške. Taj iznos dostiže cifru od oko 3.000.000 KM, što

su značajna sredstva koja jedna lokalna zajednica izdvaja za podršku poljoprivredi. To govori i činjenica da se osnivanjem Agrarnog fonda uložilo više u poljoprivredu posljednjih pet godina sa lokalnog nivoa, nego za prethodnih 30 godina. Tu svakako trebalo bi dodati i kapitalno ulaganje u sisteme za navodnjavanje u koje su Grad Trebinje, HET i Vlada RS preko Ministarstva poljoprivrede uložili oko 15.000.000 KM, što predstavlja jedno od najznačajnijih ulaganja u poljoprivredu u poslednjih 50 godina. Trebinje će na ovaj način postati jedina lokalna zajednica u BiH koja će imati oko 80% poljoprivrednih površina pod sistemima za navodnjavanje po principu pumpa-cjeveovod-šaht..

gramima podrške svakako bih izdvojio program privodenja zemljišta kulturni, putem koga našom mehanizacijom potpuno besplatno obrađujemo zemlju za naše korisnike koja je zapuštena, a za novoformirane površine dijelimo potpuno besplatno sadnice voća za podizanje višegodišnjih zasada. Na ovaj način smo do sada obradili preko 4.000 dunuma zemljišta, što predstavlja veliku površinu ako znamo da su parcele jako usitnjene u Trebinju. Podijelili smo i preko 10.000 sad-

nica voća. Tu je svakako i program dodjele rasa da paprike, paradajza i krastavca koje zaposleni u Agrarnom fondu proizvode i putem javnom poziva dijele stanovništву. Do sada smo ukupno proizveli i podijelili preko 100.000 presadnica.

FAKTOR: U kojim gradovima postoje „Hercegovačke kuće“ i da li su u planu i nova otvaranja?

DUTINA: Od samog svog postanka, Agrarni fond pruža kontinuiranu podršku proizvođačima koji imaju problema sa

MLADI PODIŽU ZASADE

FAKTOR: Da li se mladi vraćaju na selo i okreću poljoprivrednoj proizvodnji?

DUTINA: Svi naši programi imaju za cilj da pruže podršku svim ljudima koji žele da se bave poljoprivredom i proizvodnjom domaće hrane. U prethodnim godinama smo se trudili da pružimo svima podršku koji to žele, a među podržanim korisnicima je bilo dosta mladih ljudi kojima smo pomagali da obnove svoja domaćinstva na ruralnim područjima, da ih opreme neophodnim mašinama i da privedu namjeni zapušteno zemljište. U posljednje vrijeme je nekako postao i trend da se obnavljaju seoska domaćinstva, tako da se sve više ljudi, naročito mladih, okreće poljoprivredi na svojim domaćinstvima u tim područjima. Najviše se bave zemljoradnjom, ali jedan dio njih i stočarstvom, proizvodnjom mlijeka i tradicionalnih vrsta sireva. Najviše se sadi voće, (smokva, nar, vinova loza, trešnja), a u posljednje vrijeme podiže se veliki broj maslinjaka, jer ovo je idealno područje za uzgoj ovih navedenih kultura. Tu je svakako i proizvodnja povrća u plastenicima. Najviše ovih kultura se ipak proizvodi za sopstvene potrebe, ali se jedan dio plasira i na tržište i taj dio je značajno veći nego što je bio prethodnih godina. Svakako, tome je doprinijelo i osnivanje Agrarnog fonda i sva podrška koju smo do sada pružali poljoprivrednicima, naročito onima koji se tek počinju baviti ovom djelatnošću.

VINO, SIR, PRŠUT I SVEGA U IZOBILJU

FAKTOR: Koji su najznačajniji autohtoni proizvodi hercegovačkog kraja?

DUTINA: Najznačajniji proizvodi hercegovačkog kraja su proizvodi od grožđa (vino, žilavka i vranac, zatim rakije lozovača i travarica), sir škripavac i sir iz ulja, domaći sokovi od nara, proizvodi od smokve (suva smokva, slatko i džemovi), kozmetika od ljekovitog bilja sa ovog podneblja, hercegovački med, pršut, čajevi od ljekovitih trava. Imamo još mnogo drugih proizvoda koji su prepoznatljivi i kvalitetni, ali su ovo neki od najznačajnijih.

izvođačima i preradivačima nastali slični brendovi u Republici Srpskoj koji djeluju u drugim lokalnim zajednicama. Grad Trebinje je sa pričom o Hercegovačkoj kući osvojio 1. mjesto u svijetu u kategoriji „Održivi lanci snabdijevanja“ na sajmu turizma u Berlinu „ITB 2022“ koji je ujedno i najveći sajam turizma u svijetu.

FAKTOR: Koji su planirani novi projekti, a koje će podržati Agrarni fond grada Trebinja?

DUTINA: Svake godine se trudimo da uvedemo nešto novo u programe podrške poljoprivrednicima. Do sada smo proveli preko 35 programa podrške poljoprivrednim proizvođačima, koji se direktno finansiraju iz budžeta Grada Trebinja, plus programi podrške kroz projekte. Neke programe

koji su se pokazali kao dobra podrška zadržimo, one koji nisu imali velike efekte ukinemo i uvodimo nove. Tako smo ove godine uveli dva nova programa, a to su podrška za nabavku maština za preradu voća, povrća i mlijeka, na način da mi nabavimo opremu za proizvođače koji na svojim domaćinstvima imaju kapacitet i dovoljno sirovine za preradu u gotov proizvod, a oni su obavezni da 20% vrijednosti otplate kroz proizvod koji plasiraju u „Hercegovačkoj kući“ i da potpišu ugovor o snabdijevanju naših prodajnih objekata. Na ovaj način smo učinili dvostruku korist, za proizvođača sigurnu proizvodnju i plasman, a za nas stabilno snabdijevanje prodajnih objekata i mogućnost širenja mreže prodajnih objekata.

Drugi projekat je nabavka prasića za tov, po kojem mi za porodicu u ruralnom području nabavljamo 3 praseta i 100 kg hrane, a proizvođač nam na kraju tovne sezone vraća jednu uhranjenu svinju, od koje ćemo proizvesti plasirati kroz „Hercegovačke kuće“. Ovo je jedan pilot projekat koji se prvi put radi i kroz njega će biti podržano do 30 porodica u ruralnom području. I ukoliko bude uspješan, a nadamo se da hoće jer su uslovi potpuno fer i prema podacima sa terena, ideja je pozdravljena od strane proizvođača, mi ćemo ovaj program podrške uvesti i za naredne godine.

S.S.

centar dana

PON-PET 17:00

tv1

**JEZIVI
SLUČAJEVI
ZLOSTAVLJANJA
DJECE**

U registar pedofila u Srpskoj upisana 21 osoba

U registar pedofila u Republici Srpskoj lani je evidentirana 21 osoba, potvrđeno je magazinu Faktor. Uspostavljen je u cilju zaštite djece od seksualne zloupotrebe, zlostavljanja i iskorištavanja, te sprečavanje lica koja su pravosnažno osuđena za ta krivična djela da ponovo izvrše isto ili slično krivično djelo. Registrar pedofila vodi Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske. Podaci o ovim licima u Srpskoj nisu javno dostupni, ali će uvid imati svi kojima su neophodni za rad, poput škola, sportskih organizacija ili organa uprave. U registar pedofila u Srpskoj upisana su i lica, koja su pravosnažno osuđena za krivična djela protiv polnog integriteta izvršena na štetu djece i maloljetnih osoba, prema zakonima koji su prestali da važe.

**Ponovljeno suđenje
predatoru**

Izmjene i dopune
Zakona o posebnom re-

gistru lica pravosnažno
osuđenih za seksualne
zloupotrebe i iskorištava-
nja djece usvojene

su prije godinu dana u
Narodnoj skupštini Re-
publike Srpske. U regi-
star pedofila upisuju se

osobe nakon izdržane
kazne. Na svoju kaznu
još čeka Dragan B. Iz
Laktaša, osumnjičen

za jedan od najstrašni-
jih slučajeva pedofilije
u Republici Srpskoj, a
čije su žrtve tri malo-

ljetne sestre. Vrhovni
sud Republike Srpske
nedavno mu je ukinuo
presudu od 17 godina,
zbog oblube i seksual-
nog zlostavljanja dje-
vojčica koje su 2005.,
2007., 2008. godište.
Da sve bude još šokan-
tnije radi se o kćerka-
ma žene, inicijala M.J.
(41), sa kojom je ovaj
predator bio u ljubav-
noj vezi. U optužnici
se navodi da je osum-
njičeni koristio odsu-
stvo oca djevojčica te
svakodnevno boravio
u njihovoј kući, poma-
žući u poljoprivrednim
radovima i drugim po-
slovima.

Djevojčice je sek-
sualno zlostavljaо od
februara 2019. do istog
mjeseca naredne godi-
ne, u svojoj, ali i njihovoј
kući. U nekoliko
navrata se to dešavalo
u vrijeme dok je maj-
ka žrtava bila u drugoj
prostoriji kuće. Postu-

pak je vraćen ponovo
Okružnom судu Banja-
luka, nakon što je uva-
žena žalba odbrane.
Dva puta pale presude

Dvije presude protiv

ovog pedofila iz Lakta-
ša su ranije ukinute. Pr-
vom je bio preuđen na
9 godina robije, a među
žrtvama je bila i četvrt-
ta sestrica, inače 2013.
godиšte. Iz optužnice
je ipak izbrisana slučaj
njenog seksualnog zlo-
stavljanja, jer istražio-
cima i psihologima nije
mogla dati infomacije
o vezi sa krivičnim dje-
lom.

Tokom ponovnog
suđenja Dragana B. je
izrečena kazna od 17
godina za tri krivična
djela oblube nad djetetu-
mom mlađim od 15 godi-
ne, kao i zadovoljene
polnih strasti pred dje-
tetom.

U Republici Srpskoj
je tokom 2021. godine
registrovano 51 krivič-
no djelo seksulanog
zlostavljanja i iskori-
štavanja djeteta, što je
manje za 10,5 posto u
odnosu na 2020. godi-
nu. Evidentirano je 30
slučajeva oblube sa
djetetom mlađim od
15 godina, 10 krivič-
nih djela iskorištavanja
djece za pornografiju
(33,3 osto manje nego
2020. godine), te, iz-
među ostalih, po jed-
no krivično djelo pol-
ne zloupotrebe djeteta
starijeg od 15 godina i
polnog nasilja nad dje-
tetom.

.

Od ukupnog broja

izvršenih ovih krivič-
nih djela, ostala su ne-
rasvijetljena dva i to

jedno

iskorištavanje

djece za pornografiju

(od izvršenih 10) i jed-
no upoznavanje djece
sa pornografijom (od
izvršena četiri krivična
djela).

I.G.

.

no djelo seksulanog
zlostavljanja i iskori-
štavanja djeteta, što je
manje za 10,5 posto u
odnosu na 2020. godi-
nu. Evidentirano je 30
slučajeva oblube sa
djetetom mlađim od
15 godina, 10 krivič-
nih djela iskorištavanja
djece za pornografiju
(33,3 osto manje nego
2020. godine), te, iz-
među ostalih, po jed-
no krivično djelo pol-
ne zloupotrebe djeteta
starijeg od 15 godina i
polnog nasilja nad dje-
tetom.

**Počinioce pomenutih krivičnih djela koji su
upisani u registar pedofila, u Srpskoj očekuje
stalni nadzor. Prati se njihovo kretanje te
ograničava pristup vrtićima, školama i mjestima
gdje se okupljaju djeца.**

Registrirani pedofili imaju i obavezu prijavljivanja napuštanja mjesta boravka, ne mogu se zaposliti na mjestima gdje borave djeca, a podatke o njima imaju škole, sportske organizacije ili organi uprave.

STALNI NADZOR

www.atvbl.rs

NOVI DOMEN

U Republici Srpskoj je tokom 2020/2021. godine 176 učenika srednjih škola prekinulo školovanje, što je u odnosu na 2019/2020. više za 12,1 odsto. Zbog bolesti, nekih drugih razloga, ali i braka - iz škole se ispisalo 112 đaka, 60 dječaka i 52 djevojčice. Kada su u pitanju osnovci, u istom periodu školovanje je napustilo 48 učenika, a najčešći razlozi su bolest, brak i drugi, i to u 60,4 odsto slučajeva. Iako se praksa dječijih brakova najčešće povezuje sa Indijom i Afrikom, prisutna je i na ovim prostorima i ne samo među romskom populacijom. U starosti od 15 do 19 godina, brak su lani u Srpskoj sklopile 223 mlađe, dok je u istoj starosnoj grupi u bračnu zajednicu ušlo 28 mladoženja.

Djeca rađaju djecu

Problem maloljetničkih brakova može se posmatrati iz više uglova - zakonodavnog, ekonomskog, socijalnog, ali bez obzira o kojoj vrsti problema se govorи, ove zajednice ostavljaju posljedice na djecu i njihov psihofizički razvoj, upozorili su iz Ombudsmana za djecu Republike Srbije.

razvoj, zaštitu zdravlja i prava na obrazovanje. Rađajući djecu dok su i sami još djeca, oni se u startu suočavaju sa onim životnim situacijama za koje nisu pripremljeni, a kako ukazuju iz Ombudsmana, vrlo često djeca iz tih brakova odrastaju u uslovima koji ne osiguravaju njihov pravilan rast i razvoj.

Nagli kraj djetinjstva

Djeca, stupanjem u brak, suočavaju se sa onim životnim teškoćama koje nisu u stanju nositi, njihov život se naglo

mijenja i od njih se očekuje da preuzmu odgovornost za svoje odluke. Ali ove odluke nisu samo njihove. Zakonodavac je upravo, imajući u vidu njihovu zrelost i mogućnost donošenja tako važnih životnih odluka, obavezao druge subjekte da procijene i odluče da li je to što oni hoće zaista njihov najbolji interes i da li su oni tjelesno i duševno sposobni za vršenje prava i dužnosti koje proizilaze iz braka.

Još 1962. godine usvojena je UN-ova Konvencija o pristanku povredom ljudskih i dje-

cijskih prava. Stoga, nikakve tvrdnje o tradiciji ili običajima ne mogu biti opravданje, posebno u 21.vijeku.

Neophodne mjere

U Ombudsmanu za

djecu smatraju da je za

djelotvornu borbu protiv

dječijih brakova potrebno

osnažiti djevojčice,

mobilisati porodice i

zajednice, obezbijediti

usluge i uspostaviti i

primjenjivati zakone.

Neophodno je da učenje

djece o njihovom zdravlju bude dio obrazovnog

sistema i to od najran-

jeg uzrasta djeteta, prilagođeno njihovoj dobi i potrebama, kao i da je potrebno razvijati postojeće obrazovne programe i vršnjačke edukacije o seksualnom i reproduktivnom zdravlju.

Potrebno je i da se pojačaju mјere za poboljšanje programa za promociju zdravog načina života i da uspostave usluge savjetovanja za mentalno i reproduktivno zdravlje namijenjene adolescentima u svim lokalnim zajednicama.

Maloljetničke trudnoće

Ono što takođe ostaje i dalje kao potrebno, a na što su iz Ombudsmana za djecu ukazivali, je da se obezbijedi nadzor nad primjenom Zakona

o uslovima i postupku za prekid trudnoće, s obzirom da broj maloljetničkih trudnoća nije poznat upravo iz razloga nepoznavanja broja namjernih prekida trudnoća kod maloljetnika, ali i njihova adekvatna evidencija.

Osim odgovarajućeg reagovanja organa sistema, apeluju i na cijelokupno društvo da, kada postoji saznanje da dijete živi u vanbračnoj zajednici, o tome se odmah obavijesti nadležni centar za socijalni rad.

Inače, centar za socijalni rad kao organ statutarstva koji štiti interese djeteta, u postupku davanja mišljenja vezano za zasnavanje braka prije 18 godine, mora u svakom konkretnom slučaju utvrditi šta je

A.A.

STRASNA STATISTIKA

Svakih sedam sekundi u svijetu jedna devojčica mlađa od 15 godina bude prisiljena da se uda, za mnogo starije muškarce, i to u zemljama kao što su Avganistan, Jemen, Indija i Somalija, ukazuje se u izveštaju organizacije Save the children. Iz UNICEF-a su istakli da bi se još deset miliona dječjih brakova moglo dogoditi prije kraja decenije, prijeći godinama napretka u smanjenju ove prakse. Zbog Covida-19, zatvaranja škola, ekonomskih problema, prekida pružanja usluga, trudnoće i smrt roditelja zbog pandemije, najugroženije su djevojke zbog povećanog rizika od sklapanja braka. Čak i prije pandemije, 100 miliona djevojčica je bilo u riziku od sklapanja dječjeg braka, uprkos značajnom smanjenju tih slučajeva u nekoliko zemalja posljednjih godina.

ZATVOR OD PET DO 20 GODINA

Krivični zakonik Republike Srbije u dijelu trgovine ljudima predviđa kaznu zatvora i u slučaju prisilnog braka. U određenim slučajevima zaprijećena je i teška robija, u trajanju od tri, odnosno pet do dvadeset godina. Lani je Jasmin Seferović (22) osuden na pet i po godina zatvora za trgovinu djecom i vanbračnu zajednicu sa djetetom mlađim od 16 godina. Njegov otac Ljubo Seferović (36) mora da plati novčanu kaznu od 5.000 KM, te žrtvina majka Almasa S. (39) 300 KM za pomaganje u zasnivanju nezakonite vanbračne zajednice. Njoj je izrečena i uslovna kazna na godinu dana zatvora sa rokom provjere od dvije godine. Žrtvi je „za umanjenje opšte životne sposobnosti“ dosuđeno 5.000 KM. Javnost je bila preneražena nakon informacija od prije par godina da je otac za 1.000 KM prodao kćerku (13), koja je bila žrtva seksualnog nasilja.

ZAPOŠLJAVA
SLJEDEĆE PROFILE
RADNIKA

051/385-995
Dubička 189
Banjaluka

Parovi koji ostaju zajedno otkrili tajnu

Ko pere suđe u vašoj vezi?

Istraživanja pokazuju da muškarci i žene imaju različite stavove kada je riječ o radu u domaćinstvu i da to može uticati na sreću u njihovoј vezi!

Parovi koji su dijelili kućne poslove imaju više seksa i veće čulno zadovoljstvo.

Zaboravite na erotski donji veš, izlaska ili romantične vikende napolju!

Parovi koji će se vjerovatno najbolje zabavljati u krevetu su oni koji su zajedno prali veš, ili barem svake druge sedmice mijenjali jedno drugo u pranju suđa i brisanju prašine.

Kuhanje budi strast

Muževi koji idu u nabavku prehrabrenih proizvoda sa svojim suprugama, „prijavili” su veće seksualno zadovoljstvo i uzbudjenje u vezi od onih koji su u šoping morali sami. Prvi nisu željeli čak ni da prepuste zadatak nekom drugom. Osobe koje dijele dužnosti tvrde da imaju veće uživanje od onih koji su se, prvenstveno, oslanjali na svog

partnera u održavanju kuhinje.

Psiholozi ističu da je srž svega zajedničko do-nošenje odluka.

„Parovi koji dijele kupovinu, očigledno dijele i nešto više od toga. Oni zajedno donose odluke o tome šta da kupe, šta da kuvaju i vjeruju u procjenju jedno drugog”, stav je psihologa.

Prljava maštata i masne šerpe

Pun sudoper je pravi ubica libida, posebno za žene. Prema studiji, žene su posebno nezadovoljne svojom vezom ako uoče da samo one peru većinu posuđa. Idealna bi bila rutina koja uključuje zajedničku rutinu pranja, umjesto da žena pere ili sama slaže tanjire u mašinu za pranje suđa.

„Suđe je vrlo vidljiv posao; ne možete

da ne perete suđe,” kažu psiholozi i dodaju: „To je prljav posao i nikad se ne završava.”

Najbolja varijanta je da žena pere, a muškarci brišu tanjire (ili obrnuto), što znači da parovi to mogu raditi zajedno, dok razgovaraju.

Uglavnom radi se o tome da ne morate sami da se nosite sa ogromnom gomilom suđa u sudoperu.

M.N.

KAD SIJEVAJU VARNICE

Oistraživanje koje je objavio časopis Meri Kler pokazalo je da se tu ne radi samo o pravednoj podjeli rada.

Vrste poslova koje muškarci i žene dijele čine razliku u njihovoј bračnoj sreći. Muškarci žele da dijele kupovinu, a žene pranje posuđa.

Osim preciznih vrsta kućanskih poslova, a koji su u korelaciji sa snažnim osjećajima harmonije u vezi, studija je pokazala da sve više parova teži pravednosti pa i u kućanskim poslovima!